

Spådom – en berättelse från Bernard Shaw

Publicerad: 14 November 2011

I sina memoarer nämner den berömde satirikern Bernard Shaw (1856–1950) att han en dag passerade förbi en siare som läste i handflator. För ros skull bestämde han sig för att själv prova, så han sträckte ut sin hand mot siaren. Författaren blev förvånad när siaren började berätta för honom om hans liv, då det mesta av vad han sade var sant.

Han blev fascinerad av siarens kunnande och började praktisera samma sak på hans vänner. När en av hans skeptiska vänner utmanade honom, bad han honom räcka fram handen. Mannen gjorde så hånfullt. Men det dröjde inte länge förrän även skeptikern förvånades då det mesta av vad Bernard Shaw berättade för honom om hans liv var korrekt.

En mobil stuga som Bernard Shaw skrev flera av hans verk i.

Han hade sagt till sin vän exakt vad han själv hade fått höra från siaren. Vilket gick att tillämpa på vännen lika mycket som det gick att tillämpa på honom. Skälet till detta, som Bernard Shaw klokt påpekat, är att människors liv till 90 procent är identiska och att det endast är de sista 10 procenten som skiljer. Spåmannen var skicklig på att känna till saker som nästan alla människor har gemensamt och kunna tala om dem på ett sätt som gjorde att hans klienter kände att det som han sade var speciellt ämnat för dem.

Vad Bernard Shaw upptäckte om spåmän gäller det mesta av vad de säger, oavsett om de läser i handflator eller i teblad.

Förutsägelser om världen som är dold för oss människor kommer i många olika skepnader, och en skepnad är vad vi finner i kvällspressens horoskop. Om du någonsin haft tillfälle att läsa dem har du säkert sett att det som sägs är så allmänt att man kan ta texten för ett stjärntecknet och placera den under ett annat utan att märka någon skillnad. Detsamma gäller om du följer dessa horoskop under en längre tid. Anledningen till detta är att metoden här är samma metod som Bernard Shaws handflateläsare använde.

Vi kan se ännu en sida av detta mångfacetterade mynt i de påstådda uppenbarelser som sufishejker förmedlar till deras anhängare om vad som inträffat i dåtiden och vad som kommer inträffa i framtiden. Professor al-'Uqqâd skriver i sin biografi om en intressant händelse från hans skoltid om hans folkskolelärare som trodde på sufishejker och som därav också uppmuntrade eleverna till att följa dem. Shejken besökte klassen för att säga några ord till varje elev i tur och ordning och när al-'Uqqâds tur kom sade shejken till honom: "Ansträng dig mer med engelskan."

Al-'Uqqâd skriver:

Jag var mycket duktig på engelska, så det fanns ingen anledning för honom att ge mig ett sådant råd. Men han sade detta till mig för att om jag gjorde bra ifrån mig på mina engelskaprov, skulle folk säga: "Shejken nämnde det och du blev välsignad", men om jag gjorde dåligt, skulle de säga: "Shejken varnade dig och detta var uppenbarelse." Så här långt kan människor gå för att relatera

händelser till denne shejks vaga uttalanden för att kunna förklara dem som välsignelser och uppenbarelser.

Detta mynt har ännu en sida som är mycket i ropet dessa dagar och det är tolkning av drömmar. Vissa människor går in i denna bransch då de ser att de kan få ut mycket i form av berömmelse och pengar utan att utföra ett riktigt jobb. De kan se att de inte behöver någon speciell kunskap och att de inte behöver anstränga sig speciellt mycket för att utföra "undersökningen". Allt de behöver göra är att lyssna till människors drömmar och därpå komma med vaga och allmänna råd:

"Du kommer att få problem men de kommer att lösas."

"Du har en skuld men till sist kommer du kunna betala den."

"Du kommer att utsättas för svårigheter men därefter kommer du finna lättnad."

Människor längtar så efter en glimt av framtiden att de klamrar sig fast vid uttalanden som dessa och relaterar dem till händelser i deras liv. Det är lätt när uttalandena är så vaga och de åtminstone delvis kan relateras till vissa situationer. Eftersom människan av natur vill veta vad framtiden bär i sitt sköte har hon lätt för att ta till sig uttalanden likt dessa utan att göra djupare undersökningar.

Shejk Muhammad bin 'Abd al-Wahhâb säger i sin kommentar av profettraditionen om en siare som berättar hundra lögnen för varje sanning:

Det innebär att människor kommer att acceptera lögnen genom att hålla sig fast vid en sanning och ignorera hundra lögnen.

Om vi skulle tillämpa denna "yrkesskicklighet" om "en på hundra" på våra drömtolkare idag, skulle vi finna att vissa av dem inte ens kan mäta sig med det. Men människor är i deras godtrogenhet villiga att hålla fast vid ett rätt och glömma resten.

Det är därför de som säljer kunskap om världen som är dold för oss människor finner så många kunder. Och det är anmärkningsvärt att detta hantverk frodas mer än någonsin även i utvecklade länder där stora tv-nätverk hyr siare för att läsa människors handflator på många mils avstånd.

Vi måste dock nämna att det är skillnad mellan spåmän som kommer med vaga uttalanden i skepnad av drömydning och legitima former av drömanalys. I varje disciplin finns det verkliga yrkesmän likväl som det finns charlataner. Berättigade drömanalytiker är människor med integritet som talar med kunskap utan att söka berömmelse. Charlataner är de som ser drömydning som ett snabbspår mot ära och berömmelse. De behöver inte någon utbildning, expertis eller examensbevis; och deras kunder ber dem inte att backa upp vad de säger med fakta.

Att utnyttja godtroget folk genom att låtsas kunna tolka drömmar är likvärdigt med att utnyttja sjuka människor genom att påstå sig kunna hela dem. Båda dessa metoder utförs ofta i religionens namn och det är därför viktigt att vi klargör sanning från lögn i dessa frågor.

Och framgång är med Gud alena.

Källa:

Professor 'Abd al-Wahhâb al-Turayrî (2002), Soothsaying & Soothsayers. www.islamtoday.com

Paul Skin 2006: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Shaw%27s_writing_hut.jpg